

4 – SON / 2022 - YIL / 15 - DEKABR

**TASVIRIY SAN'AT DARSLARDA AXBOROT KOMMUNIKATSIYA
TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH**

Muhammadiyev Ulug‘bek Sadullo o‘g‘li

Samarqand viloyati Narpay tumani

64-umumta’lim maktabi

Tasviriy san’at va chizmachilik fani o‘qituvchisi

Annotatsiya: *Ta’lim muassasalarida amalgा oshiriladigan innovatsion pedagogik faoliyat o‘qituvchilarning ilmiy-metodik faoliyati hamda o‘quvchilarning o‘quv-tadqiqot faoliyati bilan uzviy bogliqdir.*

Kalit so’zi: *Kompyuter, axborot texnologiya, video, multimedia, elektron, zamonaviy axborot, kommunikasion texnologiya, ilm-fan, texnika ta’lim-tarbiya.*

Bugungi kun pedagoglaridan dars jarayonini zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish hamda ushbu texnologiyalardan samarali foydalanishda o’zida ko’nikmasini shakllantirish talab etiladi. Shu bois bugungi kun o‘qituvchisidan yoshlar tarbiyasida davrning xususiyatlaridan kelib chiqish zarur, chunki, har bir kishi zamon va makonda yashaydi, davr va ijtimoiy muhit shaxs shakllanishida asosiy rol o‘ynaydi. Hozirgi davrning asosiy xususiyati bu-globallashuv va o‘ta axborotlashgan jamiyatda yashayotganligimizdir. Mamlakatimiz Prezidenti Shavkat Mirziyoyev so’zleri bilan aytilganda, “Bugungi kunda shiddat bilan o‘zgarib borayotgan hayot oldimizga qo’yayotgan bir-biridan murakkab va muhim masalalarni hal qilish haqida o’ylar ekanmiz, ularning yechimi aynan ta’lim-tarbiya bilan, yoshlarning duyoqarashini zamonaviy bilim, yuksak ma’naviyat va ma’rifat asosida shakllantirish bilan bog’liq ekaniga yana bir bor ishonch hosil qilamiz”. Mamlakatimizda axborotlashtirish va ta’lim sohasida internet resurslaridan foydalanish yuzasidan ko’plab Qonunlar va qarorlar qabul qilinib, amalda ijrosi ta’milnamoqda. Hukumatimiz tomonidan qabul qilingan. Axborot texnologiya bo'yicha qabul qilingan qarorlar ijrosi yuzasidan hozirda umumta’lim maktablarida qanday vazifalarni oldiga maqsad qilib qo’ymog’i lozim. Axborot texnologiyalari sohasi o‘qituvchi uchun kerakli bo’lgan sohalardan biri ekanligi hech kimga sir emas. Bu sohaning yangiliklaridan o‘qituvchining boxabar bo’lishi uni o’zi tizimni o’zlashtirishdan manfaatdor. Shunday ekan, umumta’lim maktablarida o‘quvchilarga Axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan unumli foydalanib dars o’tish o‘quv mavzu rejalar zamon talabida har tomonlama to’liq va mazmun jihatidan aniq yo’nalishlarga qaratilgan bo’lishi lozim.

Mamlakatimizda ta’limda axborotlashtirish sohasida juda ko’plab yutuqlarga erishildi. Ko’plab umumiyl o’rta ta’lim maktablari yangi zamonaviy texnologiyalar va kompyuter qurilmalari bilan jihozlandi, internet tizimiga ulangan. Bu esa butun jahon mamlakatlaridagi yangiliklardan xabardor bo’lish imkonini beradi.

Ta'lrim muassasalarida mavjud bo'lgan axborot texnologiyalarini ish va o'quv jarayonida maksimal foydalanish davr talabi hisoblanadi. Maktab tizimida ularni yaratish, ishga tushirish va qo'llashdan maqsad o'quvchilarning butun hayot faoliyatini axborotlashtirish borasidagi muammolarini o'rganishdir. Axborot resurslarini oqilona tashkil etish va foydalanishda ular mehnat, moddiy va energetik resurslar ekvivalenti sifatida namoyon bo'ladi. Ayni paytda axborot-boshqa barcha resurslardan oqilona va samarali foydalanish hamda ularni asrab-avaylashga ko'maklashuvchi yagona resurs turidir. Bugungi kunda ilm-fan, texnika va axborot kommunikasiya texnologiyalar, ishlab chiqarish soxalarining tez sur'atlarda jadallik bilan rivojlanishi ta'lrim tizimi xodimlaridan ta'lrim-tarbiya sifatini mazmun jihatidan yangi bosqichga kotarish, bunda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanishni talab etib, xar bir tizim xodimi, ayniqsa o'qituvchilar zimmasiga yanada yuksak mas'uliyat va vazifalarni yuklaydi. Tasviriy sa'nat ta'lrim-tarbiya jarayonini tashkil etishda asosiy maqsad o'quvchilarda DTS bilan me'yorlangan bilim, ko'nikma, malakalarni shakllantirish, shuningdek, axborot bilan ishlash, kommunikativ ko'nikmalarni egallah, matematik savodxonlik, ijtimoiy faollikka ega bo'lish, o'quv muammolarini mustaqil hal etishga doir tajribalarni egallahlariga sharoit yaratish; Tasviriy sa'nat umumiyligi o'rta ta'lrim maktablarida ta'lrim-tarbiya ishlarining har bir shaxs, jamiyat va davlat manfaatlarini ko'zlagan holda amalga oshirilishi, ta'larning hamma uchun tengligini ta'minlanishi, o'quvchilarni mustaqil hayotga tayyorlash, ularda fuqarolik tuygusi, oila va davlat oldida mas'uliyat xis qilish ko'nikmalarini shakllantirish, ularning qiziqishlari va qobiliyatlarini rivojlanish, zamonaviy bilimlarni egallahlarini va har tomonlama rivojlanishlari uchun ularga maksimal darajada qulay sharoitlarni yaratish ta'lrim sifatini oshirishning eng muhim omili hisoblanadi. Agarda bunday sharoitlar yaratilmasa, uzluksiz ta'lrim tizimidagi majburiy bosqich bo'lgan umumiyligi o'rta ta'limi muvaffaqiyatli deb e'tirof etib bo'lmaydi.

Shu jihatdan, innovatsion texnologiyalar asosida ta'lrim jarayonlari sifat va samaradorligini oshirish muammosi shaxsnı rivojlanish va uni hayotga tayyorlashga yo'naltirilgan kompleks vazifalarni amalga oshirish bilan bog'liq bo'lib, ta'lrim siyosatining bugungi kundagi muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Ta'lrim muassasalarida amalga oshiriladigan innovatsion pedagogik faoliyat o'qituvchilarning ilmiy-metodik faoliyati hamda o'quvchilarning o'quv-tadqiqot faoliyati bilan uzviy bogliqdir. Ko'p hollarda umumiyligi o'rta ta'lrim muassasalarida pedagogik innovatsiyalarni tatbiq, etganda, birinchi o'ringa texnik va tashkiliy masalalar, keyingi o'ringa esa o'qituvchi va o'quvchilarni innovatsion jarayonlarga tayyorlash masalalari qo'yiladi. Innovatsiyalarni tatbiq etishga o'qituvchilarning psixologik tayyorligi pedagogik innovatsion jarayonning muhim sharti hisoblanadi. Shuning uchun, umumiyligi o'rta ta'lrim muassasalarida pedagogik innovatsiyalarni tatbiq etishda o'qituvchilarning ilmiy-metodik tayyorgarligini rivojlanish, kasbiy faoliyatini innovatsion yo'naltirish, ularni innovatsion pedagogik jarayonlarga tayyorlash masalalariga alohida ahamiyat

4 – SON / 2022 - YIL / 15 - DEKABR

qaratish lozim. Bugungi kunda o'qitish va o'rganish jarayonida Internet texnologiyalariga katta o'rin ajratilmoqda. Bunday texnologiyalar ta'lif jarayoniga ko'maklashib, o'qitish dasturlari, o'quv qo'llanmalari, elektron darsliklar va jurnallardan foydalanish imkoniyatini yaratmoqda, foydalanuvchilarning turli yangiliklardan foydalanishlarida, ilmiy va tadqiqot ishlarini olib borishlarida hamda masofaviy loyihalarda ishtiroklarini ta'minlamoqda. Xulosa o'rnida shuni aytish kerakki, bugungi kun barkamol avlod yoshlarini tarbiyalashda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini o'rganish internet resurslaridan oqilona foydalanish yetakchi o'rinni egallaydi. Ya'ni bugungi kunning zamonaviy malakali mutaxassisib o'lish uchun zamonaviy bilimlardan orqada qolmasligimiz kerakligini o'quvchi-yoshlar ongiga singdirishimiz kerak bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. Toshkent , 2020 yil 25 yanvar.
2. Qosimova A.X., Xoliqova F.A.. // Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.Toshkent, - 2004. - 52 b
3. Usmanova.G.A.Tajriba-tadqiqot maydonlarida ilg'or pedagogik texnologiyalaridan foydalanish. // Jurnal Ta'lif texnologiyalari №1,-2012,-b. 29-b